

SLOVENSKI NAROD.

Izhaaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, prtilično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopolne sprejema le podpisane in sadostno frankovane.
Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 1/2 D, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1 25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 90—	celoletno	D 156—
polletno	45—	polletno	78—
3 mesečno	22-50	3 mesečno	39—
1	7-80	1	13—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Protislovanska politika Italije v pravem svitu.

Benešev program iz leta 1918. — Beneševa spomenica za sporazum med Češkoslovaško in Italijo. — Milijoni italijanske vlade za habsburško gibanje na Hrvaškem. — Torretova slavofovska politika in njene posledice. — Intelektualna revščina na italijanskih vodilnih mestih.

Kdor hoče prav ceniti program mednarodne politike sedanjega češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Edvarda Beneša, katerega imenuje znani italijanski resni politik Salvemini v milanskem »Secolu« žensjalnega in srečnega voditelja češkoslovaške zunanje politike, naj čita Benešev članek, priobčen v aprilu 1918. v italijanski reviji »La Voce dei popoli«.

Beneš je takrat pisal: Treba izdelati za Srednjo Evropo nov političen sistem, ki nadomesti staro Avstro-Ogrsko, ki je vezana na Nemčijo. Češka bi bila osredotočišče za vrsto držav, ki bi sledile njeni politiki. Češka in Poljska bi prišli do enotnega politično gospodarskega in vojaškega sistema s silo 40 milijonov ljudi. Češka in Romunija bi po naravni potrebi sklenili zavezništvo in tvorili skupino 25 milijonov. skupno s Poljsko 50 milijonov prebivalcev. Češkoslovaška država in Jugoslavija bosta med seboj v najtesnejši odnošaji in njuno tradicionalno prijateljsko razmerje ostane enako v bodočnosti. Treba neizogibno defenzivne, politične in gospodarske zveze proti Nemčiji. Kar ostane Madžarski, bo tvorilo čisto agrarno državo, odvisno vsestransko od sosedov, kar io prisili do prijateljstva z obkroženimi državami. Dunaj ne bo več glavno mesto velike države, njegovo prpadanje in obubožanje mu bo nasvetovalo sporazum s sosedji, da ne zanade gospodar. poginu. Tako bomo videli nastajanje nove reorganizacije Sred. Evrope, konstelacijo narodnih neodvisnih držav, ki bodo absolutni gospodarji v svojem domu, na vezani medsebojno po svojih velikih gospodarskih interesih; to bo skupina držav Srednje Evrope, predstavljajočih pravo zvezo narodov.

Tako je gledal Beneš v bodočnost. Vizija iz leta 1918. se je uresničila v letu 1922. Delali so in delajo za Benešev program naglehlo gospodarske potrebe vseh Avstro-Ogrsko nasledujočih držav. Tako izvala Salvemini v »Secolu« in razkril je na to, da je Beneš 24. septembra 1918. predložil Orlando spomenico za sporazum od dneva mirovnega sklana dalje med Italijansko in češkoslovaško državo na nastonih temeljih: 1.) vojaška zveza; 2.) vzajemno podpiranje na mirovni konferenci proti centralnim državam; 3.) neposredne priprave za gospodarsko italijansko - češkoslovaško sodelovanje na Balkanu; 4.) priprava določil za železniške komunikacije med tržaškimi pristaniščem in Češkoslovaško, Poljsko ter Rusijo; 5.) skupna akcija v podonavskem problemu; 6.) sporazum za dobavo češkega premoaga Italiji; 7.) finančna pomoč Italije češkoslovaški državi.

Tako je hotel Beneš pritegniti Italijo na čelo za reorganizacijsko delo v Srednji Evropi skupno s Češkoslovaško. Na svojo spomenico ni dobil niti odgovora. Orlando se ni mogel povzpneti do nikakega vnošle da v prihodnost in še dne 3. oktobra 1918. ko se mu je govorilo o razpadu Avstro - Ogrske, je začuden širil svoje oči in pretakal solze. Ni mu šlo v glavo, kako more kdo resno govoriti o čem takem. Razpad Avstro - Ogrske se je zdel njemu in njegovim okoličim le fantazija, kakršna se je morla poroditi samo v glavi Leonide Bissolattija. Sonnino je v svoji omalenosti gledal samo na Dalmacijo in tako se je zgodilo, da je šest mesecev po Vittoriju Venetu znova izdal milijone za protislovsko in habsburško gibanje na Hrvaškem in svrhu, da bi se vzpostavila stara Av-

stro - Ogrska, kolikor le mogoče. Nemška Avstrija, Madžarska, Slovenija in Hrvaška bi se morale zopet združiti. Sovraštvo bi divjalo med zmanjšano Avstrijo in z Bosno povečano Srbijo. Sredi tega sovraštva na bi ribarji Sonnino in držal v svojih rokah Dalmacijo.

Take vrste politik je bil Sonnino. Sovraštva do Slovanov prežet Italijan, brez vsakega pametnega predvarka, zaslepljen nacionalist. Sforza je ob svojem nastopu takoj likvidiral habsburške smotre Sonninove politike in pretiral je vezi, ki so io držale na dalmatinskih skalah, pa dosegel kolikor toliko zaupanja do Italije pri novih slovanskih državah vzhodne Evrope. Ali kmalu je moral oditi in Della Torretta je sabotalno delo, katero je bil pričel Sforza. Italijanska politika je bila zopet slavofovska in marchese Della Torretta se je spozabil tako daleč, da je češkoslovaški vladi predložil račun 170 milijonov za stroške, ki jih je imela italijanska vlada za čete provizorične češkoslovaške vlade, ki so se borile leta 1918. proti Avstriji na italijanski fronti! O tej intelektualni in moralni revščini italijansko ljudstvo ni bilo obveščeno, ker Della Torretta ni ničesar povedal niti svojim listom.

Sedaj se prijemalo italijanski nacionalisti za svoje glave, na kričijo: Kako to, da Della Torretta ni preprečil stvaritve konfederacije, v kateri prevladujejo Slovani! Nenoboljšivi sovražniki Slovanov so italijanski nacionalisti. Salvemini jim odgovarja: Della Torretta je naravnost nespeseval formacijo zveze, katero je nasledoval Beneš že od leta 1918. da je. S svojim madžarofilstvom in slavofoštvom je vzbujal med Slovani najsilnejše dvome, stremeč po konfederaciji, v kateri bi prevladovali Nemci in Madžari. Kar je storjeno, je storjeno. Danes predstavljajo Češkoslovaška, Jugoslavija in Poljska moč 45 milijonov Slovanov napram 18 milijonov Nemcev in Madžarov ter napram 14 milijonov Romunov. Romunija, o kateri so italijanski slavofohi sanjali, da stoji na strani Italije proti Jugoslaviji, je tesno združena z njo in je zaključila krog zveze. Tudi Nemška Avstrija sledi češkoslovaški politiki. Karkoli so italijanski nacionalisti zasnovali od leta 1914. dalje, se ni uresničila prav nobena stvar.

Leta 1918. je imela Italija leno priliko za zvezo in vodstvo napram novim državam, tudi leto 1920. že ni bilo neugodno. Sedaj pa so razmere vedno slabše. Salvemini kot dober Italijan upa vendar, da se povrne na Konzulto zdrav razum, na kar bo mogoče priti med Italijo in vzhodnimi državami do dogovorov, ki so v interesu Italije in njenih sosedov ter so splošna mirovna potreba.

Salvemini je poštenjak. Ako bi bili na vodilnih mestih močje takava obzorja, bi bila Srednja Evropa že zdavnaj umirjena in Italija bi si gradila leno bodočnost v Srednji Evropi in na Balkanu. Toda Salvemini je ni — on sam je zelo obsovažen zbog svoje poštene besede — pač na se giblje po italijanskem nozoršču kričati, polni sladkih besed o miru, katerim slede dosledno zahrbitni čini. Kričati in politične ničle, to so današnje vodilne osebnosti v Italiji. Salvemini to dobro čuti, zato pa je spregovoril o intelektualni revščini bivšega zunanjega ministra Della Torrette! Italija ne rodi več intelektualcev, ki bi kaj nomenili in morli kat odločavati v sedanjih dobi eminentno zgodovinske važnosti. Pogledajmo Beneša, kako je že spo-

mladi 1918. gradil »malo antanco«, italijanski veljak Sonnino pa je še šest mesecev po Vittoriju Venetu krpal staro Avstrijo in zapravljaj italijanske lire v hulskaškem boju proti Jugoslovenom. Italijanski voditelji s tako mentaliteto se bodo Jugosloveni kakor tudi Čehoslovaki ogibali, na tudi Romuni jih ne bodo veseli. Srednjeevropska zveza in Balkan kažeta vedno boli, da izhajata prav

lahko brez Italije. Mladi, sveži narod so začeli hoditi svojo pot in se vedno manj brigajo za Konzulto, kamor se naibže ne povrne tako kmalu zdrav razum, kakor pričajo vedno novi čini italijanske nacionalistične zblaznelosti. Italijanska država potrebuje duševnega preporoda. S svojo sedanjo intelektualno revščino hiti v pogin in prepad.

Gospodarska konferenca male antante in Poljske v Beogradu.

Svečana otvoritev konference. — Pozdrav zunanjega ministra glasnikom miru in gospodarskega napredka. — Zahvalni govori predsednikov delegacij. — Program in razdelitev konference v sekcije.

Beograd, 10. marca. (Izv.)

Konferenca strokovnjakov male antante in Poljske je bila včeraj ob 16. na svečan način otvorjena. Ta konferenca je velike važnosti, kajti sklepi male antante in Poljske v beogradske prestolici prinašajo temelje v gospodarsko obnovo Srednje Evrope. Umevno je torej, da se beogradska javnost živahno zanima za konferenco in pred Ošircirskim domom, s katerega vihrajo zastave vseh udeležencev držav, se je zbrala velika množica meščanstva, da spozna posamezne delegacije, ki so prihajale v tem-le vrstnem redu: Najprej sta privozili v kočijah romunska in poljska delegacija, za njima v dveh avtomobilih češkoslovaška in jugoslovenska. Pri vrodu v dvorano je došlo goste in člane delegacije, zdravilni zunanji minister dr. Moničlo Ninčić. V sredi bogato okrašene dvorane je bila postavljena dolga miza za zastopnike domačih in inozemskih listov.

Svečani otvoritvi konference so med drugim prisostvovali predsednik Narodne skupščine dr. Ivan Ribar s tainkom Agatonovičem in Janjičem, dalje minister financ dr. Kosta Kumanudi ter zastopniki mestne občine in raznih uglednih gospodarskih organizacij. Srva je sledilo predstavljanje posameznih delegacij in njih članov medsebojno. Po končanih formalnostih so delegati zasedli konferenčno mizo in zunanji minister je konferenco otvoril s pozdravnim govorom v francoskem jeziku:

Gospod! Občutim veliko zadovoljstvo, da morem v prestolici kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pozdraviti zastopnike treh prilateljskih držav, na katere nas vezelo ne samo splošni interes, ampak tudi globoka ljubav, katero je ustvarilo stoletno trpljenje. Naravno, to je prvokrat da smo se našli, da se sporazumemo o zelo pomembnih vprašanjih.

Imam vtis, kakor da smo si že mnogokrat drug drugemu prisrčno stislili roko. Drug drugemu si nismo bili neznani, in ta konferenca dokazuje, da mislimo še manj to ostati v bodočnosti.

Bodočnost predstavlja za nas gotove težkote.

Kakor je roltvo naših držav bilo zvezano z velikimi težavami in trpljenjem, tako se tudi naša notranja konsolidacija naha v podobnih težavah.

Kar se tiče znanja politike, stole vse štiri države na strani onih, ki so provzročili, da se je bilanca strahovite vojne nagnila na našo stran.

To je bistvo razloga, zakaj se tako dobro razumemo in zakaj se je med nami tako lahko dosegla solidarnost.

Današnja konferenca je izraz te solidarnosti, ki nas veže v obrambi skupnih interesov.

Hkrati pa je tudi izraz globokega pričanja, da se bomo sporazumeli v ustvaritvi zveze za skupno postopanje v vrsti velikih vprašanj. Toda s tem delom ne mislimo koristiti samo sebi, ampak hočemo vzporediti svoje napore. Sporazumno s razvezniškimi silami, ki so sklicale konferenco v Genovi, bomo mogli bolje delovati v interesu gospodarske konsolidacije Evrope, kar je prvi pogoj našega razvoja. Naše delo bo olajšalo in omogočalo, da pride gospodarska konferenca v Genovi do pozitivnih uspehov, ki bodo tudi res omogočili gospodarsko obnovo Evrope.

Mi nikoli ne mislimo na to, da bi omajali vzajemno zaupanje med vsemi narodi Evrope, ampak hočemo svoje napore strniti in energično delovati v to, da se to zaupanje še poglobi.

V vas pozdravljam glasnike miru in napredka Evrope. In zato vam želim, gospodje, da dosežete v svojem delu popoln uspeh. V vas so uprte oči in srca iz vseh krajev naših štirih držav.

Govor ministra dr. Ninčića so navzoči sprejeli z živahnim ploskanjem.

V imenu delezotov se je prvi zahvalil zunanjemu ministru predsednik poljske delegacije in poslanik na našem dvoru Zdzislaw Okenski:

»Vaša ekscelenc! Gospoda! Zelo sem srečen, da morem govoriti v imenu poljske delegacije, da se v imenu Poljske republike zahvalim zunanjemu ministru za njegove ljubeznive in srčne besede. Srečna inicijativa kraljevske vlade, da v Beogradu zbere gospodarske in finančne strokovnjake kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Romunije, Češkoslovaške in Poljske, je naša dovoljen odziv v naši državi. Od volne kravato izbrpani, smo napravili težke napore za samostojnost Poljske. Poljska želi aktivno sodelovanje pri velikem delu gospodarske obnove Evrope in na konferenci, ki smo jo danes otvorili, delovati iskreno, da dobimo skupno bazo akcije, s katero želimo olajšati rešitev svetovne krize po pravičnih interesih držav, ki so danes tukaj zastopane. Delovali bomo v tej smeri in trdno sem uverjen, da pri pomoremo na ta način izvršiti veliko delo pri izvrševanju zadev, ki spadajo v program genovske konference. Pridružujem se srčnim želim, ki jih je izrazila vaša ekscelenc in ne dvomimo, da bo delo konference kronano s popolnim uspehom.«

Predsednik romunske delegacije Ciriacescu:

»Vaša ekscelenc! Gospoda! Zahvaljujem se vašim toplim besedam, s katerimi ste se obrnili na nas. Dovolite mi, da izrazim radost, ki lo občutimo v tem trenutku, ko smo se sestali tukaj v Beogradu, predstavljajočega simbol vsega trpljenja, katero smo pretrpeli mi vsi v borbi za svobodo in gospodarsko samostojnost narodov. Mi se nism sestali, da damo samo izraza naši skupnosti in pokažemo silo, sestali smo se, da se bolje spoznamo in da na ta način moremo delovati v večlastnem delu, ki so ga začeli naši zavezniki za gospodarsko obnovo Evrope. Predvarno sestavljeni program za gospodarsko konferenco v Genovi nas bo vodil pri našem delovanju v duhu največje iskrenosti. Ta bo omogočala, da bo naše delo prvi korak v razvoju naših sporazumnih držav in v razvoju dobre sporazumne gospodarske politike. To bodi uspeh te konference.

Predsednik češke delegacije Antonin Kalina.

V imenu češke delegacije se je zahvalil predsednik in poslanik na našem dvoru Antonin Kalina:

»Vaša ekscelenc! Gospoda! V imenu Češkoslovaške republike in v imenu češkoslovaške delegacije mi je čast, da se zahvalim iz vsega srca Vaši ekscelenci, vladni kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, vašim zastopnikom in tudi vašemu tisku za prijateljski sprejem. Vlada Češkoslovaške republike je z veliko radostjo sprejela inicijativo, da je prva skupna konferenca zastopnikov male antante in Poljske sklicana baš v vaš Beograd. Treba se je sporazumeti o skupnem programu dela, ki se izvede na konferenci v Genovi. Mi želimo sodelovati pri gospodarski obnovi Evrope, doseči pa moramo iskren in prijateljski sporazum z našimi velikimi zavezniki, s katerimi lahko kolajno in skupno sodelujemo.

Mi želimo trajen in dolg mir in s tem zagotoviti našim narodom miren gospodarski razvoj. V zgodovini narodov imamo mnogo primerov, ki nam dokazujejo, da so tudi mali narodi lahko uspešno prispevali s svojim vtrajnim delom in s svojimi žrtvami k ustvaritvi intelektualnih, moralnih in kulturnih vrednot sveta.

Uverjeni smo in vsi želimo, da doseže naša konferenca popoln uspeh. Hočemo vsi vse svoje moči posvetiti obnovi in mirni konsolidaciji gospodarskega življenja in ustvaritve Nove Evrope. Dobro znamo, da bo treba naporno delati in da bo treba napeti vse sile narodov. Vsi smo pripravi: ljeni v veliki meri sistematično in udano sodelovati pri velikem gospodarskem delu in upamo, da bodo vsi dobro razumeli naše stremiljenje. Želimo, da genovska konferenca doseže in zajamči dolg in trajen mir in da bo podana možnost za razvoj in napredek gospodarskih sil v blagostanje človeštva.

Po končanih govorih je bila svečana otvoritvena seja zaključena. Delegati so se še kratko razgovarjali. Ob 6. točno po programu je bil sestanek, oziroma je bila prva plenarna seja v dvorani Narodne banke. Konferenca strokovnjakov se je razdelila v tri sekcije:

1. Finančna sekcija, ki zboraže v dvorani finančnega ministrstva.
2. Ekonomska sekcija, zboraže v dvorani Narodne banke.
3. Prometna sekcija, zboraže v Prometni banki.

Po doslej določenem programu imajo dnevno vse sekcije dopolne in popoldne redne seje, ki bodo trajale do 14. t. m. Dne 14. t. m. sekcije dopolne zaključijo svoje delo, na kar je določena za popoldne ob 15. zaključna plenarna seja konference, na kateri se odobro in sprejmejo sklepi posameznih sekcij.

Danes ob 10. dopoldne so pričele svoje delo vse tri gori omenjene sekcije. Jutri zveč je na čast delegacij svečana predstava v gledališču. Igrajo »Hoffmannove pripovedke«.

Politične vesti.

Občni zbor Gospodarskega narodnega društva za šentjakovski okraj bo v soboto 11. marca 1922 ob 8. zvečer pri Čašnovarju na Dolenjski cesti. Vabimo nanj vse člana in članice. Posebna vabila se niso razpošiljala, zato naj to naznanilo velja kot vabilo.

Radić in demokrati. Urednik demokratskega glasila »Pančevac« Mihovil Tomandič je imel te dni razgovor s Stjepanom Radićem. V tem razgovoru se je Radić med drugim izrazil: »Bilo bi neolajano, ako bi stopil v zvezo s komurkoli bodisi z onimi, ki so v vladi, bodisi z onimi, ki so v opoziciji. Ako bi paktiral z radikali, bi lahko demokrati čutili neolajnost napram njim in obratno. Posebno nimam ničesar proti Pribeševu, in še vedno sem pripravljen, da se vsedem z njim k eni mizi in se z njim pogajam. Sicer pa se bodo demokrati prepričali, da sem jim večji prijatelj kakor oni sami mislijo...« Danes govori Radić tako, jutri pa bo govoril o radikaleh ali pa o komunistih prav tako kakor je včeraj govoril Mihovilu Tomandiču o demokratih.

Francoski o rešitvi škandalu. Znan prijatelj Jugoslovenov, pariški žurnalist Auguste Gauvain, piše pod naslovom »Reški škandal« v Journal des Débats med drugim sledečo: Novo podvzeto političnega roparstva se vrši na Reki. Treba je pa, da se ta škandal čim prej konča. Nevzdržljivo je, da se v trenutku, ko se zbira konferenca z namenom, da zagigura »pomirjenje« Evrope, dopušča, da se oborožene tolpe iz sosednje države polastijo državce, katere državljanji so jasno manifestirali svojo voljo, da nečjejo biti anektirani. To ne more delj trajati. Če se ne upostavi na Reki nacionalni in internacionalni zakoniti položaj, se je upravičeno bati, da si sosedni Hrvatje in Slovenci tudi pomagajo s silo. Reka je bila dodeljena Hrvatski po pogodbi, ki jo je sklenila 26. aprila 1915. Italija s triplatananto. Po vojni se je beogradskega kabinet pobotal in pritril upostavitvi neodvisne reške države. Ne more pa dovoliti, da bi bila Reka posredno ali neposredno pripadla Italiji, v protislovju z obema pogodbama in voljo njenih prebivalcev. Nadalje pravi Gauvain, naj se Italijanski kabinet Facta, da se štiti, po-

— V Celju je danes po kratki težki bolezni umrl g. Anton Kolenc, veletržec. Pokojnik je prišel v Celju trgovino, ko je bila trgovska obrt še izključno v nemških in nemškutarskih rokah. Z mrvljinso pridnostjo, neumorno delavnostjo in štedljivostjo je iz svoje prvotno skromne trgovine ustvaril cvetoče velepodjetje, ki je s uspehom tekmovalo z največjimi domačimi in tujimi izvoznimi trgovskimi hišami. Kolenc je bil duša podjetja za avtomobilno zvezo Ljubljana — Celje. Aktivno je sodeloval pri najrazličnejših trgovskih in gospodarskih organizacijah. Kot navdušen narodnjak je bil član vseh celjskih narodnih društev. Ko se je osnoval v Celju »Sokol«, je bil med prvimi njegovimi člani in mu ostal zvest do svoje prerane smrti. Kolencova smrt je težak udarec za celjsko slovenstvo. Pokojnik je bil doma iz Ljubnega v Savinski dolini. Pogreb bo v nedeljo 12. t. m. ob 16. Bodi mu ohranjen časten spomin!

— Smrtina kosa. Včeraj je umrl po daljši bolezni g. Fran Wilfan, podpolkovnik v pokojju. Pokojnik je bil enak uglednega našega somišljenika g. Jerneja Grošlja, poštne nadzornika v p. stric g. profesorja dr. Pavla Grošlja. Pokojnik je bil zelo simpatična osebnost, dobro znan v vsi Ljubljani. Bil je dober narodnjak in naprednjak. Blag mu spomin!

— Starl živinski potni listi. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani obkrožila uradno, da se smejo živinski potni listi (stočni pasoji) uporabljati poleg onih nove emisije, ki je bila dana v promet dne 1. februarja 1922, samo do 1. aprila 1922.

— Gospodine! Če odidete v soboto ali nedeljo od hiše, pustite 1 dinar doma služkinji ali otrokom, ki za naj izročijo pobirajočim ruskim studentom.

— Velik ljudski shod kot manifestacija za moralni prepoved prirede v nedeljo 12. t. m. ob pol 10. uri dopoldne Ljudska univerza. Protituberkulozna liga in Sveta vojska v Mariboru. Govorili bodo: docent dr. Matko. Npravnost in zdravje, dr. Jančič. Vzroki zločinov, dr. Tomineš. Sola in npravnost, ravnateljica Šupca. Družina in vzgoja, dr. Fr. Kovačič. Mednarodni boj za družabni prepoved. Pričakovati je obilne udeležbe.

Pogreb Miroslava Malovrha

Včeraj ob polu 17. so izpred mrtvašnice javne bolnice spremili pokojnega Miroslava Malovrha k zadnjemu počitku na pokopališče Sv. Križa. Pogreb je bil dostojen in številni znanci, prijatelji, sorodniki in stanovski tovariši so ga spremljali do groba. Zastopane so bile tudi vse napredne organizacije. Iz pevcev »Glasbene Matice« in »Ljubljanskega Zvona« obstoječi pevski zbor je pred mrtvašnico zapel oblepo »Vigred se povrne...« na križišču Martinove ceste pa »Blagor mu!« Pogreba so se udeležili pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar, general Maister, nar. poslanec g. Josip Reisner, bivši ljubljanski župan g. Peter Graselli, predsednik demokratskega kluba v obč. svetu g. dr. Triller, s podpredsednikom g. Jos. Turkom predsednik odvetniške zbornice g. dr. Danilo Majaron, zastopnik Trgovske in obrtne zbornice g. Fran Stare, zastopnik učitelstva g. Jakob Dimnik, mag. ravnatelj g. Vr. Milutin Zarnik, polnoštevni upravni odbor »Narodne tiskarne«, dalje uredništvo in uprava našega lista, osebje tiskarne in veliko število pokojniških prijateljev in znancev. Za pogrebom so stopali tudi številni stanovski tovariši, med

drugimi predsednik beogradske sekcije novinarskega združenja Dušan Sijački in odbor sekcije Ljubljana. Na krsti je bilo položeno več vencov med drugimi venec uredništva »Slov. Naroda« in »Narodne tiskarne« in venec novinarjev.

Na grobu se je v imenu »Slov. Naroda« in »Narodne tiskarne« poslovil od rankega dr. Konrad Vodušek s temi besedami:

Tako si tedaj, dragi prijatelji, dospel do zadnjega cilja človeškega življenja — do tihe svoje jamice. — In mi, vsi, ki smo Te spoštovali in cenili v pravi tvoji vrednosti, obstopili smo te še enkrat, še zadnjikrat, da Ti stisnemo v duhu in v neomajnem prijateljstvu prijateljsko roko. In v imenu Tvoje pravega in najdražjega ti prijatelja, lista-Ljubljana »Slovenskega Naroda« naj ti izpregovorim še zadnji pozdrav in poslednje slovo, v nagrobno slovo.

Življenje Tvoje je bilo hud boj. In kakor te je v mladostnih letih preganjala kruta usoda, tako te je v jesenskem tvojem času zopet zgrabila njena neusmiljena roka. Vmes pa se razprostira pred našimi očmi doba tvojega najlepšega življenja, najlepšega pač radi tvoje neumorne, nenevarne, vzledne požrtvovalnosti, tvoje poštene in nesebične navdušenosti za blagor in vsestranski napredek tvoje in naše tačas od vseh strani tentane in prezirane domovine. Teptali so nas tačas in radi nas bi bili potopili.

Toda vstali so med nami jekleni možje, možje jeklenih značajev, neustrašeni in neustrašni v tem odločilnem boju za narodov obstanek. In borili so se z nami ti naši velmožje v danes že zgodovinski dobi na vse strani s svojo odločno besedo v političnem delu in boju. Ti, dragi prijatelji, si se boril z njimi, stoječ vedno in povsod v najhujšem ognju brez vsega in vsakega strahu. Kot mož peresa si z vsemi silami svojega izvanrednega duha — v pisani, časopisni, res včasih zelo pikri besedi vihtel svoj svitli meč, svoje neutrudno pero po bliskovito, kakor pravi lična pesmica.

Še stojiš v boju, drugačen, hujšem boju zoper celo vrsto odkritih sovražnikov in hinavskih prijateljev. In ne pridemo še kmalu do končnega cilja vse te borbe. Še stoji pred nami in med nami tudi še cela vrsta najtežjih vprašanj in težavnih problemov. Toda, svoje domovine smo si izvolevali in tudi peklena vrata ga nam več ne ugrabišo.

Zategadelj pa nas boli srce, da Tebi, od vseh strani priznani, če tudi ne spoštovanemu junaku peresa, ni bilo dano in Ti ni več dano uživati zlato našo svobodo, ki je pokopala noč morilno in ki bode in ki mora v primeren in dožlednem času premagati in pregnati vse težave in sedanja neizogibna trpljenja. S kakšnim veseljem in triumfom bi se ravno ti, predragi prijatelji, lotili kakor znova najtežjega in vsakega dela! In kako je tragična ta usoda, ki ti je ravno sedaj in tako prerano izkopala ta-le hladni grob. Pa vsaj v svojo v prav svojo zemljo legaš k zadnjemu počitku in v zemlji domači se oddahneš od življenske borbe in tuge.

Mi pa, — hočemo ohraniti tvoj spomin v nezkaljeni podobi. Da, še olepšati si ga hočemo in vpelsti vanj najlepše neusahljivo cvetje, cvetje

priznanja in spoštovanja vseh tvojih vrlin in vseh zaslug. Ta prekrasni venec naj vekoma krasi tvoj hladni grob, tvoj kotiček miru. Tam v deželi rajskomili pa naj ti sveti luč, večna

luč večne hvalečnosti tvojega tako ljubljenege ti naroda slov., naroda, jugoslovanskega. Dragi prijatelji počivaj v miru!

Najnovejša poročila.

VELIKI FAŠISTOVSKI IZGREDI V ZADRU.

— Split, 10. marca. (Izvirno.) Iz Zadra prihaja poročilo, da so fašisti predvčeršnjem priredili v Zadru velike izgrede in demonstracije. Pod geslom: Aneksija italijanske Dalmacije so v gostih vrstah napadli

javna poslopja in so skušali tudi vdreti jugoslovanski konzulat.

— Beograd, 10. marca. (Izvir.) Radt dogodkov v Zadru vložil naša vlada v Rimu posebno protestno noto.

PRED ŽELEZNIČARSKO STAVKO?

— Maribor, 10. marca. (Izvir.) Sročil je bilo v velikih Odtzovi dvorani protestno zborovanje vseh koaliciranih železničarskih organizacij. Zborovanja se je udeležilo nad 2500 oseb. Zborovanje je otvoril predsednik koaličijskega odbora Jarh. Med poročili posamnih govornikov je prišlo do protestov in vehementnih vzklikov ogorčenja. Zborovalci tudi niso bili zadovoljni z neuspešnim delovanjem dosedanjega centralnega koaličijskega odbora. Viharni klici so se čuli tudi na ministrstvo financ, ministrstvo saobračala, na pokrajinsko vlado in na obratno ministrstvo južne železnice. Govornik Nachtigal je med viharimi vzkliki kritiziral nestransko južne železnice in intervencijo pokrajinskega namestnika g. Ivana Hribarja. Deputacija železničarjev je bila pri pokrajinskem namestniku, prosič za za intervencijo pri južni železnici. Pokrajinski namestnik se je izrazil pripravljenosti, da železničari ne umemo racionalno gospodariti s svojimi dohodki. Kritiziral je tudi postopanje ministrstva saobračala in med viharjem ogorčenja

na je očital dr. Korošcu, da je kot bivši minister saobračala železničarjem toliko škodoval, da ne pridejo v 20. letih do sanacije. Govorila je dalje železničarjeva žena Schwarz o dragih. Poslanec Golouh o istem vprašanju in o organizaciji enotne protidraginske fronte. Nekateri govorniki pa so izrazili razpoloženje v posebne namene, da so začeli zabavljati proti državi. Tako je neki Lepuh pravil, da prej so bili železničarji ponosni, trdeč: »Wir sind Jugoslawen!«, sedaj pa moramo reči »Wir sind Jugoslawen!«. Mariborski župan Orčar je pozival navzgor na koncentracijo lačnih. Spreleta je bila resolucija, da se porabi še zadnje legalno sredstvo, da potom interelacije v narodni skupščini od strani poslancev Deržica in Kopača železničarji dosežejo svoje zahteve od ministrstva saobračala. So deč po razpoloženju v vrstah železničarjev, je pričakovati, da izbruhne splošna generalna stavka. Če ministrstvo saobračala ne upošteva položaja.

VPRAŠANJE ZATVORITVE BOLNIC V SLOVENIJI

Za bolnice je dovoljen kredit 1.600.000 dinarjev.

— Beograd, 10. marca. (Izvir.) V zadnjih dneh je slovenski tisk brez razlike politične smeri z uspehom nastopil proti nameravani zatvoritvi nekaterih državnih bolnic v Sloveniji. Na centralno vlado pa so prihajali iz vseh važnejših mest protesti in prošnje, da se bolnice ne zatvorijo. Poslanci raznih strank so intervenirali najprej pri ministru za narodno zdravje g. Dervišu Omeroviću in pri finančnem ministru. Zanimivo je, da se je minister narodnega zdravja nekako izgovarjal na neki začetni predlog zdravstvenega odbora za Slovenijo in na to, da ministrstvo financ ni dovolilo večjih kreditov. Finančni minister na drugi strani pa je zopet zavračal krivdo na ministrstvo narodnega zdravja, češ da ni pravočasno prilavilo predlogov o povzvišanju kreditov za vzdrževanje bolnic. Akcija je sedaj toliko uspešna, da je ministrstvo financ privolilo iz naslova

Izrednih kreditov prispevek 1.600.000 Dinarijev za vzdrževanje bolnic v Sloveniji. Na ta način je ukinjeno nadaljno zapiranje bolnic in je omogočena otvoritev že zaprtih bolnic. Kriza pa še ni odstranjena, kajti ministrstvo narodnega zdravja nazlaša, da z ozirom na sedanje kredite je nemogoče vzdrževati državi nekatere bolnice.

— Beograd, 10. marca. (Izvir.) O vprašanju zatvoritve bolnic v Sloveniji je razpravljali tudi ministrski svet. Minister poljedelstva in voje g. Ivan Pućelj je protestiral proti odredbam ministrstva za narodno zdravje in naglašal, da je celokupna slovenska javnost ogorčena radi te odredbe. Ministrski svet je sklenil, da se bolnice v Sloveniji in tudi v ostalih delih države ne zaprejo in je dovolil poleg tega še poseben kredit pol milijona dinarjev.

NOVI ŠEF BEOGRADSKEGA PRESBIROJA.

— Beograd, 10. marca. (Izvir.) Dosedanji šef beogradskega Presbiroja g. Pera Taletov je na lastno prošnjo odrešen svoje dolžnosti. Kakor doznava Vaš doolnik, bo g. Taletov dodeljen oddelku za mednarodne pogodbe. Za šefa Presbiroja je imenovan profesor književnosti na beogradske univerzi g. dr. Vojislav Jovanović.

KRIZA V ŽELEZNIČARSKEM PROMETU. — Beograd, (Izvir.) »Vreme« javlja, da bo v najkrajšem času na proгах državnih železnice zagrebške direkcije ustavljen tovorni promet radi pomanjkanja lokomotiv. Dalje javlja list, da je finančni minister dovolil kredit 37 milijonov dinarjev za nabavo raznih strojev in materiala železniškim delavnicam.

TRGOVINA Z ZLATOM SVOBODNA. — Beograd, 10. marca. (Izvir.) Fin. ministrstvo se je odločilo, da izda naredbo, s katero se proglašajo trgovina s

zlatom za svobodno. Narodna banka bo pooblašena, da upelje kupovanje zlata po svetovni pariteti.

REZULTATI VOLITEV V ROMUNIJU.

— Bukarešta, 10. marca. (Izvir.) Rezultati volitev v senat so sledeči: Izvoljenih je 250 članov liberalne stranke (Bratianu), 40 kmetov (Caranza), 50 članov transilvanske nacionalne stranke, 10 pristaev generala Avareca in 1 socijalni demokrat. Med drugimi so izvoljeni od opozicije Teke Jonescu, Jorga, Vajda in Lupu.

TRGOVINSKA POGODBA Z NEMČIJO.

— Berlin, 10. marca. (Izvir.) Državnemu zboru je predložena ratifikacija trgovinske pogodbe med Nemčijo in Jugoslavijo. V poročilu naglašajo vlada, da je trgovinska pogodba sad dolgotrajnih pogajanj v Beogradu.

Sokolstvo.

— Predavanje v Sokolu I. Sokol I. (prosvetni odsek) vabi k predavanju na Taboru v soboto 11. t. m. ob 8. uri zvečer. Govoril prof. Josip Braznik. »Iz razvoja naše zemlje«. — Mladinski odsek Sokola I. priredi na Taboru v nedeljo 12. t. m. ob 10. uri dopoldne predavanje za ženski naračaj. Govoril br. Majcen. »Delo za demokracijo. Vabljeni so tudi člani in roditelji.

Borzna poročila.

— Curih, 9. marca. Zagreb 1.78 (1.79), Dunaj 0.079 (0.089), Budimpešta 0.679, Berlin 2.061, Praga 8.40 (8.499), Milan 26.249 (—), Pariz 46.249, London 22.509, Newyork 5.156.
— Trst, 9. marca. Zagreb 6.85 (6.80), Berlin 8.— (7.75), Praga 82.75 (82.—), Pariz 176.—, London 86.— (87.50), Newyork 19.40, Curih 887.— (386.—).
— Dunaj, 9. marca. Devize: Zagreb 2448.—, 2452.—, Beograd 9770.—, 9790.—, Praga 11.827.—, 11.833.—, Curih 141.475 141.525.—
— Dunaj, 9. marca. Valute: dinar 9790.—, 9810.—, žel. krona 11.797.—, 11.808.—, avia. franki 141.225.— 141.273.—
— Praga, 9. marca. Zagreb 21.125, Dunaj 0.73, Berlin 24.875, Milan 313.— London 272.—, Curih 1212.50.
— Berlin, 9. marca. Zagreb 87.—, (81.—), Dunaj 3.75, (4.—), Budimpešta 22.10 (24.80), Praga 407.25 423.—, London 1097.50 (1187.50), Newyork 250.— (260.—), Curih 4875.— (5010.—).
— Budimpešta, 9. marca. Zagreb 261.25 (253.—), Dunaj 10.625, Praga 1247.50, Curih 14950.—.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

Drama.
Petek 10. marca: Zaprti
Sobota 11. marca: Maryša D
Nedelja 12. marca: popoldne ob 8. uri Svet Iven. — Zvečer ob 8. uri Prekrasne Sabince Izven
Ponedeljek 13. marca: Maryša A
Torek 14. marca: Zaprti
Opera.
Petek 10. marca: Dramska predstava Zlahtni mešan B
Sobota 11. marca: Madame Butterfly O
Nedelja 12. marca: Dramska predstava Zlahtni mešan Izven
Ponedeljek 13. marca: Zaprti
Torek 14. marca: Trubadur D

Kaj je Elsalind — to se zna! Lekarnar Feller — Stolica.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podržaj.

Skladišče

v sredini mesta se takoj odda. Pismena ponudba z navedbo za katero stroko pod »Skladišča 1678« na upravo Slov. Naroda. 1678

Jščem službo

predelavca, pakovalca ali kaj sličnega. Ponudbe pod »Močan in trezen 1671« na upravo Slov. Naroda. 1671

Spreten trgovski pomočnik

z dobrimi sprječevali se sprejme takoj pri tviski Ed. Suppanu, Pristava, Sijarsko. 1677

Pisarniški uradnik

popolnoma vešč slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, samostojen korespondent, dober stroje pisec in računar, samelj, se takoj sprejme. Lastnoročno pisane ponudbe s prepisi sprječeval, življenjepisom, navedbo referenc in zahtevno plačo ob prostem stanovanju brez vsakega perila, prosto razsvetljavo in kurjavo se naj pošljejo na oskrbništvu grašine Jurkloster pri Laškem. 1676

Zenitna ponudba!

Izobražena gospen, 33 let stara, s posestvom, vrednim 400.000 K in lastnim stanovanjem v mestu želi znanja in svrhu ženitve s profesorjem ali uradnikom. Ponudbe pod »Zvezda 1679« do 15. marca na upravo Slov. Naroda. Na anonimna pisma se ne odzira. Tajnost zaječena. 1679

Zobozdravnik

med. univ. dr. Srečko Puhar otvoril zobozdravniški atelje v Ljubljani, Poljanska cesta 16, Zrinjskega cesta 2, prej sanatorij J. J. J. 1596

Pridon in veston

urarski pomočnik

se takoj sprejme. Plača dobra. Janke Jazbec, urar v Bakru. 1688

Išče se travnik

v najem ali se kupi v bližini Dunajske ceste do pokopališča Sv. Križa. Naslov: Miklč, Kolodvorska ulica 43. 1685

Proda se

hiša v dobrem stanju, z vrtno in majhno njivo za 175.000 K. Kupec dobi takoj stanovanje. V Tomačevem št. 34 pri Ljubljani. 1675

Trgovec išče

prostore za trgovino na deželi za v najem ali kupiti. Ponudbe pod »Trgovci 1684« na uprav. Slov. Naroda. 1684

Krojaške pomočnike

za fino veliko delo sprejme K. Pušnik, Sodna ul. 3. 1686

Stano Rebolj

stud. ing.

Milica Mučnik

zaročena.

Ljubljana, 10. marca 1922.

Zveza slov. trgovcev in združine veletrgovine v Celju naznanjajo tužno vest, da je njih družabnik gospod,

Anton Kolenc

veletrgovec v Celju

dne 10. t. m. ob 2 1/2. s jutraj po kratki mučni bolezni preminul.

Pogreb se bo vršil v nedeljo 12. t. m. ob 16. popoldne.

Pokojniku bodemo ohranili časten in trajen spomin!

V Celju, dne 10. marca 1922.

Naš predobri brat, stric in svak, gospod

Franc Wilfan

podpolkovnik v p.,

je dne 9. t. m. ob 5. popoldne po daljšem mučnem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajočo, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, 11. t. m. ob 1/2 4. popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta 13, k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. marca 1922.

Josip Wilfan, glavni prokurist Kranjske ind. družbe, brat; — Katarina Grošelj roj. Wilfan, sestra; — Rudolf Grošelj, profesor, nečak; — dr. Pavel Grošelj, profesor, nečak; — Mitel Grošelj, nečakinja; — Jernej Grošelj, poštni nadkontrolor v p., svak.

**Podružnica Ljubljanske kreditne banke
v Celju** javlja s tem žalostno vest, da je njen pre-
zaslužni predstojnik, gospod

Anton Kolenc

veletržec v Celju

danes, dne 10. t. m. ob pol 3. uri zjutraj umrl.

V pokojniku je izgubil naš zavod požrtvovalnega
in zvestega sodelovalca.

Čast njegovemu spominu!

V CELJU, dne 10. marca 1922.

**Podružnica Ljubljanske kreditne
banke v Celju.**

V imenu vseh sorodnikov naznanjam ža-
lostno vest, da je umrl danes, dne 10. marca
ob pol 3. uri zjutraj po kratki, težki bolezni
gospod

Anton Kolenc

veletržec v Celju.

Zasnil je večno, sladko spanje naš dobri,
nepozabni pokojnik.

Ohranite mu lep spomin vsi, ki ste ga po-
znali in radi imeli.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 12. t. m. ob
16. uri iz hiše žalosti na Okoliško pokopališče.

V CELJU, dne 10. marca 1922.

Marija Kopušar.

Kamnoseška industrijska družba v Celju naznanja, da je danes po kratki
bolezni preminul nje velezaslužni družabnik, gospod

Anton Kolenc

veletrgovec in industrijalec v Celju.

Vse svoje moči je posvečal delu in narodovem blagru.

Blag mu spomin!

V Celju, dne 10. marca 1922.